

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO „ATŽALYNO“ PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

2. Švietimo pagalba mokiniui, tai progimnazijos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų, mokytojo padėjėjų ir progimnazijos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje.

4. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281, Žin., 2011, Nr. 38-1804), Specialiojo ugdymo įstatymu (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-969, Žin., 1998, Nr. 115-3228) ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, mokytojų, klasės vadovų bei pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

II. PAGALBOS TEIKIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai:

- 5.1. užtikrinti mokinių saugumą progimnazijoje;
- 5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti progimnazijos ar vengia tai daryti;
- 5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
- 5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikams ir jaunimui pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;
- 5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
- 5.6. padėti mokiniams adaptuotis progimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;
- 5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems progimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos mokiniai.

8. Švietimo pagalbos progimnazijoje darbuotojai: klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, mokytojo padėjėjas, sveikatos priežiūros specialistas, progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, darbas su jais; klasės vadovų, mokytojų, progimnazijos vadovų pokalbiai, psichologo ir socialinio pedagogo, specialaus pedagogo konsultacijos ir užsiėmimai, psichodiagnostiniai tyrimai);

9.2. darbas su grupe – grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo, logopedo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, grupiniai psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

9.3. darbas su mokinio šeima – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas;

9.4. darbas su progimnazijos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas;

9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, psichikos sveikatos centru, paramos vaikui centru) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją;

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ir mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. V GK darbas progimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

11. Klasių vadovai ir mokytojai teikia pagalbą savo klasės ar grupės vaikams, rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda, siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą, domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną, suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta ar kitokio pobūdžio išnaudojimas, bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas, padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas, stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si);

12. Pagalbos mokiniui specialistai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę pagalbą:

12.1. psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant, gabių mokinių įvertinimas, mokinių ir jų tėvų konsultavimas profesijos pasirinkimo klausimais. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba, jeigu tėvai nesirūpina vaiku;

12.2. socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis – padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą progimnazijoje: šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti progimnazijos ar vengia tai daryti, padėti mokiniui adaptuotis, teikti reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoti socialinius įgūdžius. Socialinis pedagogas koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos.

12.3. logopedinės pagalbos tikslas – lavinti mokinių komunikacinius gebėjimus, padėti įsisavinti žinių visuomenei būdingą informacinę kultūrą, užtikrinti kokybišką bendrojo raštingumo, technologinio raštingumo pradmenų ugdymą, taip pat šiuolaikinę socialinę kompetenciją;

13. Sveikatos priežiūros progimnazijoje paskirtis – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Sveikatos priežiūrą vykdo sveikatos priežiūros specialistas.

14. Progimnazijos vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

15. Progimnazijoje yra karjeros konsultantas, kurio tikslas – plėtoti ir efektyvinti profesinio informavimo ir karjeros planavimo veiklą bei padėti progimnazijos mokiniams kryptingai ir motyvuotai rengtis tolesnei karjerai bei gyvenimui.
